

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemajo ponedeljke in dneve po praznicih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrto leto 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrto leto 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrto leto. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrto leto 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četrto leto 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrstropne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri-ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franu Kolmanovem hiši št. 3 „gledališka stolpa“.

Pravništvo, na katero naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovem hiši.

Delniško društvo
„Narodna tiskarna“
 ima 26. t. m. ob **7. uru zvečer**
sejo upravnega odbora,
 27. t. m. ob **10. uru dopoludne**
 pa ima

občni zbor sejo,
 ki ima sledeči

Dnevni red:

1. Bilanca delniškega društva „Narodne tiskarne“ leta 1876.
2. Predlog, da se pri delnicih odpiše 40%.
3. Volitev novega upravnega odbora.
4. Volitev pregledovalnega odbora.
5. Posamezni nasveti.

§. 15. pravil društva „Narodne tiskarne“ se glasi: Vsaka delnica daje lastniku pravico glasu v občnem zboru. Kdor sam ne glasuje, sme pooblastiti družega delničarja; vendar nobeden delničar ne more imeti več ko 20 glasov, niti na podlagi svojih delnic, niti kot pooblaščenec drugih delničarjev.

Žene smejo glasovati po pooblaščencih, oskrbovanci in juristične osobe po svojih posavnih, oziroma pravilno postavljenih zastopnikih, če ti tudi sami niso delničarji.

§. 16. Kdor v občnem zboru hoče glasovati, mora svojo delnico, oziroma začasni list vsaj pet dni pred občnim zborom v društveno blagajnico uložiti.

Ruska himna.

Iz Zagreba imajo časopisi od četrtega obširne telegrame o velikem slavji, s katerim je hrvatski narod sprejel nadvojvoda Albrehta, kakor prvega uda naše cesarjevihi in prvega avstrijskega vojaka, pa tudi

kakor prijatelja Slovanom in Rusije in osvojenja južnoslovanskih naših bratov. Načelniki vseh oblastnih, ves občinski zbor, vsa društva, vsi stanovi, ves narod je živio-klical onemu udu naše cesarske rodovine, kateremu se imamo po občnem mnenju in preverjeni mi avstrijski Slovanje zahvaliti, da nas vse Avstrije niiso Magjari in nemški ustavoverci potisnili na stran gnijile Turčije in v nesrečen, za nas smrtonosen boj zoper bratovsko in velikodušno Rusijo. Svečanost zagrebška je, po besedah samih hrvatskih časnikov, imela le to misel in zahvalnost hrvatskega naroda izraziti.

Kakor to mora veseliti vsacega pravega Avstrijca, tako more zlasti vsacega avstrijskega Slovana. Ne veseli se tega samo protivniki naše monarhije in pa protivniki pravice do Slovanov. Zlasti pa se ti poslednji jeze na Hrvate zavoljo tega, da so se „drznili“ z rusko himno nadvojvodo pozdraviti. Ti nemškutarji, katerim je vse slovensko, zlasti pa še rusko, da si neznano, vendar hudo zamrzelo, so tako brez taktni in smeli, da si upajo celo tam svojo nepoklicano in drzno ter nepošteno in sumnjičavo sodbo izrekati, kjer soditi niso niti sposobni.

Nam se zdi neznansko arogantno, če se ti nemškutarji prisiljenci in Magjari izpodtikajo nad rusko himno, nad pesnijo, s katero slavi velik in nam 16 milijonnim avstrijskim Slovanom soroden narod svojega plemenitega carja, ki je prijatelj našemu cesarju in prav poseben prijatelj in odlikovatelj nadvojvode Albrehta.

Nemškutarjem in Magjaram je, to se vedno, ruska himna samo za to zoperna, ker je slovenska. Ko bi pruska in nemška bila, onda bi se ne izpodtikali ob njo.

Ali ravno ta slavni sprejem nadvojvode

Albrehta, prijatelja Slovanov in ravnopravnosti v državi našej na Hrvatskem, koder je zadnje dni hodil, govoril našim sovražnikom uže denes naprej, da minevajo dnevi, ko se je moglo in smelo prezirati vse kar je slovansko, samo za to, ker je bilo slovansko. Vreme nastopa, ko se bode moralno nehati zaničevanje naše in naših slovenskih bratov narodnosti in pravičnih naturnih terjatev, ki iz nje izvirajo.

Neumno blebetanje in babja, perfidna politika je tedaj, če organ naših nemškutarjev „Laib. Tagbl.“ predstojnjem piše: die Extase für die Sache Russlands, richtiger für den Panslavismus, hat in den Spalten unserer nationalen Blätter bereits bedenkliche Formen angenommen,“ ter kriči in nas denuncira, da smo uže veleizdajci, ker možno simpatiziramo za brate svoje Ruse, a ne za Turke, kakor on. Ko bi ta nemčurski butelj vprašan bil, kaj si prav za prav misli pod „panslavizmom“, gotovo bi se izkazalo, da sam ne ve. Njemu je Slovan biti greh, Nemec biti zasluga in patriotizem; kdor je Slovan in nij postal renegat, ta je tem patronom panskavist. Mi Slovanje pa bodemo v Avstriji še dokazali, da se more biti pošten avstrijsk patrijot in se vendar poje iz celega srca: „Bože carja hrani“ — glej leto 1848, ko je Avstrijo rešil Slovan.

Vojska.

Rumunija je odkrito začela vojsko s Turčijo, kot zavezница Rusije. Streljanje Turkov iz Vidina na Kalafat in odgovor rumunskih kanonov je vojno napovedalo, iz katere bode Rumunija izšla kot neodvisna država in najbrž tudi kot — nova kraljevina. V nedeljskem rumunskem uradnem listu

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins poslovenil J.)

Drugi del.

Osmo poglavje.

(Dajje.)

Komaj trenotek je sedela tako, kar jo je prestrašil tih šum. Zmisli se je na klopotač ter je skočila po konci. Ker pa je slišala nekaj, kot tiko sopenje, ozrla se je na isto stran; in le par stopinj od sebe je zapazila moža ležati, ki je najbrže spal. Previdno se mu je bližala in predno ga je videla v liee, kazali so mu njegovi dolgi sivkasti kodri in velik slaminik, da je bil gospod Filips. Dremal je, ali vsaj zdelo se jej je, da dremlje: njegova glava je počivala na komolci, oči so bile zaprte in vsa njegova postava je izrazovala po-

polni mir. Jerica je mirno stala, ter ga je gledala. Mej tem se je hipoma premenil njejov obraz. Mirnost se je umaknila onej otožnosti, ki je bilo s prva izbudilo njen sočutje. Ustne so se mu gibale in govoril ali tembolj klical je v sanjah: „Ne! ne! ne!“ in vsakrat, ko je ponovil to besedo, naglašal jo je močnejše in strastnejše. Potem je nagloma položil roko čez glavo, ter jo je polagoma pustil pasti na tla in ko je razdraženost izginila raz njegovega obroza, šeptal je gole besede: „O, ljuba!“ prav tako, kot bi to storil truden otrok, kadar položi glavo materi v naročje.

Jerica je bila globoko ginjena. Pozabilo je, da je bil tujec, videla je le trpečega. Muha se je vsedla na njegovo lepo jasno čelo; Jerica se je pripognila in je zapodila mrčes; ko pa je to storila, padla je solza na njegovo lice.

Mirno se je probudil in le zganil ne. Pogledal je devojko, ki se je v zadregi prestra-

šila in hotela oditi, v lice in na komolec optroj je prijet za roko, ter jo ustavil. Trenotek jo je gledal, toda spregovoril nij; potem pa je reklo resnobno: „Dete dragi! ali se je ta solza zarad mene vam utrnila?“

Odgovorila je le z očmi, ki so se še vedno svetile rose pomilovanja.

„Zdi se mi,“ reklo je, „in iz celega srca se vam zahvalim za to! A nikdar več ne obokujte tujca; bridkosti boste dovelj imeli, kadar boste toliko starci, kot jaz.“

„Ko bi uže ne bila trpela bridkosti,“ rekla je Jerica, „ne vedela bi, kaj se pravi imeti z drugimi usmiljenje, ko bi ne bila uže toliko-krat objokovala sama sebe, ne bi sedaj objokovala vas.“

„Vi ste vendar srečni?“

„Da.“

„Nekateri lehko pozabijo minolost.“

„Jaz je nijsem pozabila.“

se razglaša knežev dekret, ki pravi, da knez stopa na celo rumunske vojske; dalje se oglašajo tudi imenovanja poveljnikov raznih oddelkov, divizij, brigad in udov generalnega štaba. Rumunska vojska bude delovala kot desno krilo ruske, in jej bude še pridejan ruski vojni oddelek.

Na Donavi in v Aziji so priprave uže tako daleč prišle, da smemo zdaj vsak dan važnejših sokobov in večjih podvzetij od strani Rusov pričakovati, ki bodo na slavo in korist velike in blage stvari, ki jo vrše slavjanski bratje naši.

Poročila so denes po raznih telegramih še slediča:

Z Dunaja 11. maja. „Pol. Corr.“ poroča iz Bukreša: Včeraj je bil pet ur dolg boj med rumunsko baterijo pri Oltenici in turško baterijo pri Turtukaji, katero mesto je bilo tako sestreljano in užgano, da je dvakrat belo zastavo pomolilo. Po noči so potem Turki svoje baterije nazaj pomaknili. (Torej uže rumunska vojska ima bolje kanone in strelce nego turška). Turki, pravi bukreško poročilo dalje, ne nehajo bark jemati iz rumunskih odprtih luk in zapaljevajo one, ki nečejo same na turški breg voziti. Tako vojujejo le še razbojniki.

Z Dunaja 10. maja „Pol. Corr.“ javlja: 300 kozakov je denes zjutraj iz Brailova prepeljalo se čez Donavo v Ghiacet in trčilo s bašibozuki skupaj; začel se je živahen boj, do poludne nevažen; na obeh straneh mrtvi in ranjeni.

Iz Peterburga 9. maja. Rusi so posedli Kagysman brez boja.

Iz Tiflisa 9. maja. Na severo-zapadu od Karsa je trčila ruska ogledovalna četa na turško vojsko. Začel se je živ boj. Turki so imeli veliko izgube, Rusi malo.

„Ruski Invalid“, organ ruskega vojnega ministerstva, piše: Začetek vojske je napotil neke fanatike, da so zanetili upor mej Čečenci. Ko se je izvedelo, da se je naredila vstaška četa, broječa kakih 500 mož, napadel jo je polkovnik Nurid z vojsko, ki jo ima zbrano pri Erzenomu, pri Majartupu jo je razkropil in pobil 99 vstašev, 250 pa je bilo ranjenih. Na našej strani je palo troje mož, jednjast pa je ranjenih.

„Praviljstvenij Vjestnik“ pa poroča slediče telegrame glavnega poveljnika iz Kišinjeva od 7. maja: Vse ide dobro. Vojna se brez ovir premika. Turki ne začenjajo ni-

česa. Zdravstveno stanje vojakov je izvrstno. — 6. maja sem nadzoroval vojsko in dela v Galaci, Brailovu in Repi. Zelo sem zadovoljen z vsem. Ko sem bil v Brailovi navzoč, včeraj o petih po polu dne, začelo je pet turških monitorjev ogenj, pa so ga zopet nehal. Ko 15 strelov nij imelo nobenega vspeha. Z nasprotnega brega, iz vasi Gehit, streljali so nekateri Čerkesi brez vspeha. Izgube niso nobene. Naše baterije niti odgovorile niso.

Iz Tiflisa se javlja 7. t. m.: Glavne sile aktivnega kora so preiskavale okolico pri Karsu. Jedno kavalerijsko kolono se je proti Kagismanu vodilo. Eno oddeljenje iz Ahalčiča se bliža Ardahanu, iz Erivanu Diadinu. Vojsko pov sod, ne le krščansko, nego i muzelmansko prebivalstvo prijazno sprejema. Vjeti Turki so veseli, da so rešeni iz strašnega položja, v katerem se nahajajo turške vojne čete.

Iz Aleksandropola se javlja 7. t. m.: Eden oddelek konjice ruskih glavnih sil je preiskaval Meliken, Tapudjik, Tohakmur. General Devel je včeraj tik pri Ardahanu rekognosciral. General Tergukasov se bliža Diadinu.

Iz Usurgeta se javlja taisti dan: Čete rionskega oddelka so še včeraj po provijant nedaleč od Turuk-Su. Turki so ostali v svojih pozicijah za reko Kintriši in furaže niso motili. Turški monitorji še vedno ob morskej obali križajo sem ter tja, ter včasi streljajo na-nje.

Iz Bukreša se javlja 9. t. m.: Včeraj zvečer nastreljivali so Turki iz Izačke samostan Teraponte, kateri so Rusi leta 1828 sezidali na spomin pri Satunovem. Turki so samostan razdrli, poslopja zažgali. Rusom so eden top demontirali in enega moža ubili.

Taistega dne se iz Bukreša javlja, da so Turki iz Vidina, Rumunci pa iz Kalafata začeli hudo streljanje, ki se je stoprav na noč končalo. Kasarno in colno poslopje v Kalafatu so razdrli, cerkev poškodovali. Rumunci so Vidin zapalili. Turki so tudi denes zjutraj streljali, ali Rumuni se zato niso zmenili.

Trgovinski nasledki blokade na spodnjej Donavi

so se jeli uže kazati, in to nikakor ne naskodo avstrijske trgovine, če tudi so občasni, ko je nadpoveljnik ruske vojske naznačil, da nobena ladija ne sme po spodnjej Dobavi ne gori ne doli, vplili dunajski

in magjarski časniki, kako velika škoda se godi s tem avstrijske trgovini. Zatvorene te vožne ceste je zaprlo angleške trgovini pot v Rumunijo, in tamošnji trgovci so se zopet obrnili v sosednjo Avstrijo.

Tako poročajo dunajski časniki, da so nakupili rumunski trgovci veliko železnega blaga pri severno-ogerskih fabrikah, in da se je Rusija, katera potrebuje za transport provijanta in vojnega orodja obilo voz, spomnila „nekdanjega svojega producenta“ in je naročila v Avstriji — pri Ringhoferju v Pragi — več sto tovornih voz.

Kar niti draga dunajska razstava leta 1873. leta, niti drugi umetni pripomočki, n. pr. podpora iz državnega zaklada i. t. d. niso prouzročili, da bi namreč zboljšali žalostno stanje avstrijsko-ogerske industrije, katere nij mogla konkurirati z angleško niti v lastnej domovini, to je v enem hipu izvršila blokada spodnje Donave s tem, da je zaprla pot angleškemu blagu v kraje, katere bi lehko dorno avstrijske industrije imenovali.

Navedena naročila so pa le začetek trajnega zboljšanja; ker rumunski trgovci bodo navezani še na dalje na nas, Rusija bodo tudi rajša naročevala v Avstriji, nego v protivnejši Angliji, in temu se mora pridružiti poštena Srbija in druge neodvisne balkanske dežele. Tako je upati, da v našej domovini ne bode več praznovalo toliko delavnih rok, in državi ne bode treba iz svojega žepa rediti tisoč stradajočih delavcev.

Da to niso prazne teoretične sanjarije, temu je porok zgodovina zadnje krimiske vojske.

V teknu te vojske in pozneje so dunajski trgovci svoje blago za dober denar prodajali balkanskim narodom, in tudi ruski vojaki so radi in obilo kupovali naše izdelke, da, avstrijsko ime je imelo tedaj na Balkanu toliko veljave, da so francoski, osobito pa prebrisani angleški trgovci svoje blago pošiljali na Dunaj in od tod na balkanski poluotok, ali so ga vsaj proglašali za „dunajsko blago“.

Angležem se je sicer po velikem trudu posrečilo, do cela spodriniti Avstrijo — a zdaj je prišel čas za nas, pridobiti te dežele avstrijske trgovini in glavni nalog avstrijske politike je ta, ohraniti te pozicije, in ker je dobro materialno stanje kupca prvi pogoj razvoju produkcije, z vsemi močmi delati na to, da se zboljša žalostno stanje, v katero je tur-

(Dalje v prilogi.)

„Bridkosti otročje ne pomenijo dosta, in vi ste komaj starejši od otroka.“

„Jaz nijsem bila nikdar otrok,“ rekla je Jerica.

„Čudovita devojka!“ rekel je tujec sam za-se. „Kaj se nočete za trenotek vvesti k meni in govoriti z menoj?“

Jerica se je obotavljala.

„Ne odbite mi tega. Star mož sem in jako nedolžen. Vsedit se pod drevo in povejte mi, kaj mislite o razgledu.“

Jerica se je pri sriči smehljala, da je sam tako star mož in da jo je imenoval otroka. A star ali mlad, mikalo je nij, da bi se ga bala ali mu odbila prošnjo. Vsedla se je. Sam se je vse del poleg nje, a za par trenotkov nij spregovoril niti o razgledu, niti o ničem drugem. Potem pa se je hipoma obrnil k njej rekoč:

„Vi tedaj še niste nikdar bili nesrečni svoje žive dni?“

„Nikdar!“ vskliknila je Jerica. „O, da, često.“

„A nikdar ne dolgo?“

„O da; spominjam se dolgih let, katere mi je bila sreča nekaj, o čemer se mi še sanjalo nij.“

„A nazadnje je prišla pomoč. Kaj pa vi mislite o onih, katerim ne pride nikdar pomoč?“

„Dovolj poznam britkosti, da jih pomilujem in želim, da bi jim mogla pomoći.“

„Kaj pa morete storiti za te?“

„Za nje upati, za nje moliti,“ rekla je Jerica vsa ginjena.

„A če ti ne upajo ničesar več? če molitev ne more nikakor vplivati na nje?“

„Takih ljudij nij na svetu,“ rekla je Jerica določno.

„Ali vidite,“ vprašal je gospod Filips, „to zagrinjalo oblakov, ki sedaj zakriva zemljo?“

Enako zakriva marsikatero srce taka neprehodna temota.“

„A solnce se blišči svitlo nad oblaki,“ rekla je Jerica.

„Nad oblaki, da, nad oblaki; a kaj to pomaga onim, ki ga ne vidijo?“

„Časih je strma in trudopolna steza, ki pelje na gorski vrhunc; a potniku je obilo povrnjen ves trud, kajti pripelje ga nad oblake,“ odgovorila je Jerica vsa navdušena.

„Redki najdejo stezo, ki tako visoko drži,“ odvrnil jej je klaverni tovarš, „in kateri jo najdejo, ne morejo dolgo živeti v takih višavah. Spustiti se morajo z višave in zopet bivati mej veliko čredo, zopet se boriti z grdo-bijo, zlogo, hudobijo, krvolčnostjo, gostejši oblaki zakrivajo njih glave, in zakopani so v dvakrat več temoto, ko poprej.“

„A gledali so krasoto; sedaj vedo, da solnce gori sveti in upajo, da bode nazadnje prešnilo temoto. Glejte! glejte!“ rekla je in

ška krutost pripravila te uboge narode, nikdar pa ovirati naroda, kateri je pripravljen v isti namen prelivati kri svojih sinov.

Iz državnega zborna.

Z Dunaja 9. maja. [Izv. dop.]

Volila se je regnikolarna deputacija, katera se ima z ogersko enako deputacijo pogoditi zarad doneskov obeh držav za skupne stroške. Levica sè starim intrigantom Herbstrom na čelu nikakor nij hotela priznati, da bi v tej deputaciji bila opozicija zastopana po dveh poslancih, enemu izmej Poljakov, enemu pa iz kluba desnega centra. Vrivati se je hotel namreč tudi „Trinkgelder“-mož Giskra, a tapot je propadel, ker mnogo ustavovernih poslancev iz centra in napredne strani nij hotela za njega glasovati. Sploh pa so bili glasovi zelo razcepljeni in niti jeden priporočenih nij dobil vseh oddanih 224 glasov. Izvoljenih je 8 ustavovercev, mej temi jih je 6 iz češko-moravskih nemških poslancev, potem grof Hohenwart in Groholski, Giskra pa je ostal v manjšini.

Izvoljeni so tedaj vsi odbori, ki imajo dogotoviti postave o novej nagodbi z Ogersko. Ali pa sè bode res nagodba uže letos sklenila, še nij gotovo. Najbrže bode dozdaj veljavna nagodba na eno ali dve leti provizorično podaljšana. Po binkoštih pridejo vladni predlogi o reformi direktnega davka in uvedenja personalnega prihodninskega davka na posvetovanje, potem še le nagodba z Ogersko.

Katoliško-slovanski glasi o papeži Piji IX. in Rusiji.

V zadnjem listu smo citirali, kako sodi glavni češki in vladajoče hrvatske stranke organ o zadnjej papeževi alukuciji. Naj denes svojim bralcem podamo brez komentara, kako sodi glavni organ hrvatske narodne opozicije „Primorac“ o tem. On piše:

„No sve nemože u katoličkom svetu probuditi pozornosti, što ju probudi govor papin, rečen ovih dana nekomu savojskomu poslanstvu. Mi bi taj govor najradje zašutili, no pošto o njem progovoriše jurve nepovoljno nekoji hrvatski listovi, a čovjek opet nemože, kad pukne razbra, zatajiti svoje osvijedočenje, red je, da se i mi na nj osvrnemo. Pošto već od dve godine dana motrimo u katoličkih listovih tu protoslavensku struju, to nas

oci so se jej blišale navdušenosti, s katero je govorila, „ravno sedaj se dele najgostejsi oblaki, kmalu bode solnce obsevalo vso dolino!“

Gоворivši je kazala na širok pretrg, ki se je polagoma razširjal, ker so se dosedaj gosti oblaki na obeh straneh umikali; obrnila se je k tujcu, da bi videla, ali je zapazil spremembu. A mirni obraz se je smehljal, ter nij opazoval krasnega prizora prirode v daljavi, temveč opazoval je prizor tik sebe. V srce ginjen je zrl v mlado in navdušeno čestiteljico vsega lepega in resničnega. Ko je opazoval njeni lice in njegovo pomežkovanje, videl se je, kot bi se bil tako popolnem izpozabil samega sebe, da se je Jerica obrnila proč, ter črez malo prenehala govoriti, misleča, da ne posluša njenih besed, ampak je po svojej navadi zopet ves razmišljen in raztresen. Kar je reklo:

„Nadaljujte vendar, srečno dete! Učite me, če vam je mogoče, gledati svet v lepi pisani obleki, ki jo nosi v vaših očeh; učite

nije sadržaj rečenoga govora iznenadio; pač njegov neizravan ton kao da je donekle htjeo poštediti čuvstva tolikih slavenskih katoličkih naroda. Ali je rt toga govora tako naperen proti pravoslavnoj Ruskoj, dočim ni jednom rieči nit pohvaljuje sam pokret, nit osudiuje nečuveno varvarstvo proklete turške vlade. O Ruskoj veli papa, da je to razkolnička vlast, koja nesmiljeno progoni katolike po Ruskoj, te se ni danas neokani tih nedjela, pa ju upozoruje, da desnica božje pravde tišti nad njom. Značilo bi drva u šumu nositi, da mi stanemo danas osudjivati ta progonstva, koja toliko krat osudismo in ožigavamo. Poljaci su uz Irce onaj narod, koji misli, da ima najsvitljih naslova na priznanje katoličke glave, pošto su ova ova naroda protropili najviše progona od engleske i ruske vlasti. No več O' Connell, taj orijaški i zbilja divni patrijot irski, izrekao je jednom načelo, koje će svaki katolik usvojiti, naime kad je rekao: „Iz Rima šaljite nam teologije, koliko hoćete, ali politike nikakove.“ U interesu dakle svoga naroda, pa u dobro shvaćenom interesu samo katoličke vjere i crkve tražio je O' Connell, da se njegovo irsko pitanje nebrka s pitanjem katoličke vjere, jer će to objema naškoditi.

„Papa će se bit preplašio propagande pravoslavlja, on će se bit preplašio njemačko-talijansko-ruskoga saveza, toga trojstva rimskej crkvi protivničkih vlasti, njega će boliti, da je osamljena najstarija kći katoličke crkve Francezka, da su potlačeni toliki vjerni sinci crkve kao Poljaci, Irči itd., te svi ovi motivi djeluju na to, da te papa nezauzme za oslobođenje slavenskoga iztoka izpod divljači turske onako gorljivo, kako su se zauzimali od vajkada rimske pape. Zatim nevalja smetnuti s uma, da poljački i magjarski biskupi oblagaju u ovom pravcu i papu i rimsku kuriju, da magjarska strasti i poslovično lako umje poljačko prevariše papu o pravom stanju stvari, te on, ne da bi bio za vlast Turske, što bi najladje bilo užtvrditi, nego s oportunitete i od straha izpred pravoslavne propagande neželi možda, da se u današnjih okolnostih rešava pitanje iztočnoga kršćanstva.

„Bez da se doticamo časnoga starine, koga visoko štujemo kao čovjeka, a komu smo odani kao katolici i kao kršćani, moramo ipak svečano prosvjedovati proti onomu zlokobnomu

me ljubiti in milovati ubogo stvar, človek imenovano, kot jo ljubite in milujete vi. Povem vam naprej, da bode vaša naloga težavna, a podoba je, da ste polni zaupanja.

„Kaj vi črtite svet?“ vprašala je Jerica naravnost in kratko.

„Skoro,“ odvrnil je gospod Filips.

„Tudi jaz sem ga črtila nekdaj,“ rekla je Jerica vsa zamišljena.

„In ga bodete morebiti zopet črtili.“

„Ne to bi bilo nemogoče; predober rednik je bil svojej zapuščeni siroti; sedaj ga ljubim presrčno.“

„Kaj so vam bili dobri?“ vprašal je nagloma. „Ali so brezsrečni tujci zaslužili ljubezen katero blezo čutite za nje?“

„Brezsrečni tujci!“ vskliknila je Jerica in solze so jej zalile oči. „O, častiti gospodine! želela bi, da bi bili poznali mojega strijeca Truemana in Emilijo, blago slepo Emilijo! Zarad njih bi vi bolje sodili o svetu.“

(Dalje prih.)

tajnomu uplivu, koj hoće danas toliko milijuna gorljivih slavenskih katolika isto onako otudjiti rimskej crkvi, kao što je nekoč bezrazložnost i strast španjolskih i francuzkih fanatika i jezuvita otudjila možda toliko drugih milijuna, koji su danas izgubljeni za crkvu katoličku. Poljaci i Magjari, a o tih se poglavito radi, nisu vrela, gdje može rimska kurija erpiti istinu o kršćanskem izoku o Slavenih i o Ruskoj. Bog prostio Ruskoj i njezinu zasukanomu pravoslavlju sva ona nedjela, koja je naniela Poljakom i poljskoj katoličkoj crkvi, no uzam redom sve narode i sve vjere, svaka je svoju pobjedu i svoje slavljive okaljala mrzklimi zločini, te u tom pogledu kriva je samo nesavršenost ljudske naravi, koja liepe kršćanske istine nezna, a bog zna, hoće li ikad znati plemenito, kako valja, shvatiti. Ili zar su Poljaci, ta nesreća Slaveanstva, postupali nekoč plemenitije s Rusi? Ljudi čute samo trenutnu nesreću, zaboravljaju pako vrlo lasno na prošlost, a ipak je prošlost ono zrcalo, u kojem čovjek gleda zrcaleće se strasti i zločine čovječanstva, pa neka Poljaci pogledaju u to zrcalo, zagledati će puno uzroka svojoj propasti, koju su dobrim dijelom sami zakrivili.

No patnje Poljaka bleda su samo sjena onim mukam i nevoljam, koje od divljega Turčina podnosi kršćanstvo iztoka. Ruseto sadje na iztok, da izbavi to kršćanstvo i slavenstvo turskoga jarma. Slaveni jednodušno pozdravljaju tu velikodušnu Rusku, te joj iz dna duše žele pobjedu i slavlje. Rimska bi kurija i sveti otac sam imali znati, da i katoličko svećenstvo Hrvatske, Kranjske, pa i ostalih slavenskih zemalja, koliko je god odano Rimu, u tom se slaže s ostalim narodom, da Rusi, idući kršćane i Slave oslobadjet jarma, vrše najplemenitije djelo, što ga može ikoja na svetu vlast izvršiti. Ali kako će za boga rimska kurija saznati pravo stanje stvari, ako pita Poljake za savjet o Rusih ili Magjara za savjet o Jugoslavjanah? Neće li na osnovu tih savjeta izaći onakova politička, Slave nom nepovoljna alokulacija, kakova izreče papa rečenoj savojskoj deputaciji? Nemora li ona uzrujati sve hrvatske patrijote i katolike, koji se bez potrebe a samo s političkog oportuniteta smiju u pravoj vjeri, uzrujavaju u dno svoje savjesti? Što da u tom slučaju učini onaj gorljivi katolički svećenik, koj do sad postajano branio prava crkve i naroda, načelo kršćanstva i načelo vlastite narodnosti? Ovaj će se napokon i pokoriti, al hrvatski svetovnjak reći će s O' Connellom: „Teologije iz Rima koliko hoćete, ali politike nikakve, navlastito ne politike, providjene turkoftiskimi željami braće Magjara i Poljaka.“

Naš „Slovenec“ pa enako, kakor „Vaterland,“ zagovarja papeža, češ, da tudi nij za Turke. On pravi: „Krivičnega ravnanja ruske vlade turški Slovani niso zakrivili, sv. oče o teh tudi nič ne govorijo, zatorej nij uzroka misliti, da bi katolička cerkev nerada gledala osvobodenje turških Slovanov; toliko menj uzroka pa je za nas, slovenske katolike, simpatizirati s Turki. Tudi sv. oče ne pravijo, da simpatizirajo s Turki, oni le opominijo na krivično ravnanje vlade ruske proti katoličnom in se ravno v tem pokažejo nepristranske oznanovalca resnice, ki vsakemu odkrito-srčno pové, kar mu gre.“

„Naj se dá Poljakom svoboda nazaj, potem katolicizma Rusom ne bo treba več zatiратi. To je vse resnica. Toda v sedanji vojski stoji Rusija na npravilnem in pravičnem stališču; za tlačene brate in kristijane suče meč, zato zasluži naše sočutje, s katerim njenim vspehom lahko sledimo, ne da bi postali nezvesti katoliški cerkvi. Ob času revolucije bila je Francuzka najhuša sovražnica katoliške cerkve, in sedaj je njena glavna podpora. Tako se zna tudi zgoditi, da postane Rusija še zaslomba in priateljica katolikom, in potem se bodo tudi izjave sv. očeta o njej pred drugačile; torej se o sovraštvu katoliške cerkve nasproti Slovanom kot takim ne more govoriti. S sedanjo osvojenovalno vojsko dela Rusija lep in požrtvovalec čin, kateremu želimo popoln vspreh.

„Da se pa čutimo Slovane, tega nam vera ne prepoveduje; da simpatiziramo s tlačenimi kristijani, ki zdihujejo pod turškim jarmom, čeravno niso katoliki, to nam ukazuje ne samo narodni, ampak obča človeški čut, in tega nam tudi sv. oče ne prepovedujejo, ker obračajo se le proti ruski vlasti (sili, vladi,) in ker vlada ni narod, in je narod nedolžen pri vladnih činih v absolutnih državah, torej smemo svoje sočutje imeti tudi z ruskim narodom.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 12. maja.

Iz **Dunaja** se piše „Pester Lloyd“, da misli ministrski predsednik Auersperg kmalu odstopiti od svojega mesta. Potem pa morda pade vse ministerstvo in se utegne zgoditi tudi nekolika premembra sisteme. Čas bi bil pač.

Grof **Andrássy** je šel za kakde deset dni — na odpust. Vsakako budi to k premišljevanju: kako je to, da zdaj?

Vlak je dne 24. v.

Grof **Suvatov**, ruski poslanik v Londonu denes zapušča to mesto in gre tudi na odpustno potovanje. Mar Rusija in Anglija nemati uže kaj več govoriti, da tudi ta zdaj odhaja?

Borba v **Peterburgu** je darovala 60.000 rubljev za rusko vojsko. — Ruski car je ogledoval 10. t. m. vojsko v Peterburgu, bil od množice navdušeno pozdravljen in je zahvalil se, da so vojaki vsi v dobrem stanu.

Iz **Turčije** poroča „Agence Russe“, da se more tem menj dolgo ustavljati, ker je manjka denarja in živeža, in to rodi demoralizacijo. Turški vojaki, celo višji oficirji se udejajo brez boja in pripovedujejo, da ne dobivajo nič plače.

Berlinski oficijozan list „Post“ pravi v članku o avstrijskej orientalnej politiki: Glavni zadržek povoljnega rešenja orientalnega vprašanja je Avstriji same nepripravnost in nevolja, vzeti ono aktivno rolo, ki je gre. Pruski Nemci Avstriji žele vso zemljo od Adrije do Pontusa. Kako je rekel naš Ribnican? Ko je težek zvrnen voz vzdigoval in ga, vse sestrike na pomaganje poklicavši, na drugo stran zvrnil, rekel je: polovico svetnikov naj vas odstopi. Tako tudi mi Avstrijci celo preveč juga nečemo. Sum nas ima, da pruski Nemci potem na — Cislejtanjo špekulirajo.

Kako močno se **Francoska** boji zameriti se Rusiji, in kako vsaka stranka v ceniti važnost prijateljstva z veliko slovansko rusko državo, to kaže sledeč dogodek: V seji zbornice 8. t. m. bonapartovec Casagnac povedal, da je republikanski časnik „Sentinelle“ izhajajoč v Nancy-ji razdalil ruskega carja. Minister Jules Simon je dejal, da oni članek je nesramnost (infamija), a on, minister protestira, da Casagnac to razdaljenje republikanskej

stranki podnika. Pravosodni minister izjavlja, da je članek grdoben, in da ga je mogoč le slab državljan pisati; članek žali vladarja vélitega naroda, s katerim hoče Francoska najbolj prijateljske razmere imeti. Če bode ruski poslanik terjal, bode se naredila dotičnemu uredniku pravda.

Iz **Amerike** se poroča, da so ruske ladije, ki so štacijonirane v amerikanskih lukah, dobile ukaz, pripravljene biti, precej plavati proti Evropi.

Dopisi.

Iz **Brežic** 10. maja [Izv. dop.] Vaš dopis iz „Krškega“ v številu 104 „Slov. Naroda“ je vse razumničke našega mestica brez razlike političnih nazorov nemilo v srca dirnol, tem bolj, ker je dopisnik sam največjo „brez-taktnost“ pokazal s tem, da je med drugimi tudi enega najpoštenejših Brežkih meščanov, ki je vse svoje imenovanja vredno premoženje pridobil si z golimi rokami in ki je dozdaj med našimi meščani vedno na narodnej strani stal, z grdimi besedami obsul in razdalil dopisnik naših razmer nikakor ne pozna. Moja naloga nij se dalje razburjati s takimi nepoklicanimi prepirljivci, temuč daljni svet naj izvē, da ste si obe politični stranki polagoma vsaj toliko roke podale, da se mejsobno laže občuje, in da tudi pri prihodnjih volitvah, ako ostane prej nam celo protivna stranka „mož“, ne bode nobenih prepirov. Iz tega uzroka javljam dopisniku, da naj mirne ljudi pri nas pri miru pusti in če ima „Geselligkeitsklub“ kaj z našim „Stadtschreiberjem“, naj se med širimi očmi pobotajo, ker so taki prigodki le malo sposobni in celo nemikavni za javni svet. Iz istega vzroka tudi raje molčim o tako zvanem „Geselligkeitsklub“ gospodu razdaljenemu mesarju pa želim, da take moške klepetulje prezira in ostane tudi za naprej dobrotljiv meščan in zvest narodnjak. (Od danes nadalje tedaj od dotičnega dopisnika ne sprejememo nikakih dopisov več. Ur.)

Iz **Dunaja** 10. maja. [Izv. dopis.] Znamenit prigodek prigodil se je vsled necega papeževega govora proti Rusom o ruskem pre-ganjanju katolikov v Rusiji, mej tem, ko o turških zverstvih v Bulgariji i drugod proti katolikom, pravoslavnim niti z eno besedico nij omenil. Istinito navdušeni Slavjani so vsled tega prigodka razpaljeni. Papež Pij IX. je govoril zoper Ruse v trenotku, ko so ti na izvrsitev velikanskega dela podali se; v strašno borbo proti Turčinu sto in stoletnemu tlačitelju kristijanskih Jugoslovanov, razdiralcu in pogubonoscu evropske kulture, požigalcu, skrunitelju, neslišanemu roparju najlepših evropskih provinc, strahu, ki je nad-vladal sto in stoletja ne le našo državo, temveč daljne krajine evropskih in drugih držav.

V katerem oziru je ta papeževa obsodba velike važnosti? Bodeta papeževa izjava proti ruskim pravoslavnim imela kakove politične nasledke? Ali je bilo politično od rimske kurije, baš v tem važnem trenotku izjaviti se proti Rusiji, a priori obsoditi uspehe ruskega orožja?

Papež Pij IX. je govoril. Njegovi govor in nazori imajo upliv na katoličane. A njega izjave registrirajo i drugoverci, politikarji veliki in mali; papežova izjave uplivajo prijetno na državnik, kakor jih tudi razpaljujejo in spravljajo v jad. Koj, ko se je oni papežev nagovor izvedel, prinesli so tukajšnji listi celo uvodne članke o govoru ter tolmačili ga v raznem pomenu. Pij IX. je proti Rusom, to-

rej za Turke, so sodili. Da je papež nava-jal o ruskih krutostih proti katoličanom ruskih, a ne omenjal turških zverstev, — stavil je papež Turčijo v kulturi nad Rusijo; a papež je v svojem govoru kar naravnost proti vspehu ruskega orožja, proti temu, kar se ima prigoditi vsled ruske zmage nad Azijatom. — Praška „Politik“ prinesla je ener-gičen članek proti papeževi izjavi. (Tudi mi smo ga na odločni poziv od strani več na-ročnikov prenatisnili v zadnjem listu Ur.) Dunajski „Vaterland“ od 9. t. m. je le površno odgovarja, zagovarja Pija IX.; pri tem pravi da so papeži uže v raznih stoletjih turška zverstva obsojevali, ter molčé deducira, da je zdaj bila jedenkrat doba za obsodbo Rusije. Tudi si ne more kaj, da ne bi Čehe razza-ljivo imenoval narodne fanatikarje, ki so slepi v razsodbi itd.

Bode-li papeževa obsodba Rusiji škodo-vala? Mi smo mnenja, da prav čisto nič. Vsi najvikši blagi duhovni so proti Turčiji. Torej direktno ali indirektno za Rusijo. Pač so se uže lansko leto kazali nekoji katoliški posebneži o bosniškem vstanku. So li imeli upliva, važnosti? Prav nič. Kulturen svet jih je zaničeval. Orožje ustašev imelo je prilično dosti vspeha; Turčija je hitela proti poginu, naj je tudi par bosenskih ali kakovih koli katolikov pomagalo. Tudi sedaj zverske Turčije papež ne bode rešil, če prav proti Rusom govorji. Razpad Turčije je historičen postulat; zgodovina se maščuje nad narodi brez vsakake moralne podlage, brez naleta h kulti, vedno v barbarskej obleki.

Mnogo bi se še dalo pisati o posledicah papeževega govora proti Rusom. A dovolj jih je! To pak je uže davno konstatirano, da smo Slovenci od prvega do zadnjega za rusko zmago; da Slovenci molijo v cerkvah za rusko orožje, da se bile uže celo procesije za zmago Jugoslavjanov proti Turški. Papežev govor proti Rusiji nam sicer verskega čuta, verskih prepričanj ne bode vzel, ali nekoliko dvomov nam je prišlo na um, ka se more v tako eminentno človekoljubnej vojski, koje konečna zmaga bude sigurno tudi na korist kristijanstvu, kako se more črez vse vzvišen Pij IX. zoper Ruse navduševati, torej indirektno Turčiji priznavati! Tu se vojskuje križ proti polumesecu, kultura zoper barbarstvo, Slavjanstvo proti azijatskej zverjadi, ki, kar je seveda sramota v tako kulturnem stoletju, kot je to naše, zasluži le vržena biti iz — Evrope.

P.

Domače stvari.

— (Ljubljana in nadvojvoda Albreht) V petek po poludne so šli narodni udje ljubljanskega občinskega odbora gg. Potočnik, Horak, Petričić, dr. K. Bleiweis, Klun, Jurčič, Regali, Goršič k ljubljanskemu županu s prošnjo in pozivom, naj bi tudi naše mesto sprejelo slavnega nadvojvoda Albrehta, ki prihodnji teden v Ljubljano pride, tako, kakor so ga hrvatske občine sprejemale, zlasti pa Zagreb. Župan je dejal, da mora z vlogo in z družimi odborniki v zvezo in dogovor stopiti, potem bode odgovorili. Govornik imenovane narodne depu-tacije, starosta občinskih svetovalcev, g. stavbeni svetovalec Potočnik je na to odgovarjal, da so navzočni udje občinskega zastopa s prepričanjem do župana kranskega glavnega mesta prišli, da se nikdo ne bode ustavljal prvega princa vladajoče habsburgske hiše počas-

tit, ne le samo zato, ker je pri vseh narodih naše monarhije jako priljubljen, temuč tudi za to, ker je letos njegov 50letni jubilej in ljubljansko mesto nij prilike imelo dozdaj počastiti ga. Zdi se nam, dejal je, da je to stvar ljubljanskega meščanstva in prebivalstva. — Do sedaj, ko to v tisk dajemo (popoludne soboto) ne znamo še, kaj bode župan po dogovoru z drugimi na to odgovoril. Vsakako pa bodo nadvojvodo Albrechta v Ljubljani pozdravili.

— („Národná tiskarna.“) Gospodje pregledniki, kateri so dobili od občnega zborna národne tiskarne zaupni nalog, pregledati račune za l. 1876, so šklepe računov, katere je predložil knjigovodja g. Hofman in njih podloge v podrobnosti preiskali, in se prepričali o popolnej pravilnosti ter o reelnem trgovskem vknjiženju aktiv in pasiv, ter so to le poročilo dali: Vsled dotičnega izkaza dohodkov s 31. dec. 1876 kažejo se vsi dohodki v kupon 22.905 gold. 16 kr.; vsi stroški pa 20.123 gld. 50 kr. combinando preostanka torek za 2781 gld. 66 kr. Odpisi po pravilih za 1876 znašajo 1805 gld. 51 kr., torek čisti znesek s 31. dec. 1876 l. 976 gld. 15 kr.

— („Slovenski Narod“) je bil zopet včeraj konfisciran in sicer zarad dopisa iz Gorice, kateremu mi nikakor nijsmo mogli poznati ni slutiti, da bi g. državnemu pravniku ne dopadal. Mi pazimo, kolikor je mogoče, ali — osoda slovanskega časopisa....

— († Viktor Bučar.) Tu obče znani ljubljanski trgovec, Viktor Bučar, vseskozi značajen in reelen mož, vedno zvest patriot in podpornik Slovenstva, je včeraj nanagloma umrl. Bodi mu zemljica lahka!

— (Z Viča.) Na praznik vnebohoda 5. maja je g. Franc Drenik lastnoročno v občinski pisarnici razdelil 150 gld. — kot čisti donesek dobrdejnega sokolskega večera v čitalnici dne 1. maja — mej pogorelco na Viču. Darila je prejelo 11 posestnikov in 4 posli. V imenu teh in v imenu občinskega zastopa izrekam iskreno zahvalo sl. društvu Sokolu za sočutje in zdatno podporo. Anton Knez, župan.

— (V spomin ranjencega Miroslava Vilharja) bo v nedeljo na Kalcu, v rojstvenem gradu pesnika beseda. Sodelovali bodo pri tej besedi mnogi diletantje in diletantinje iz Pivke, pevski del programa pa je prevzel Goriški „Slavec“. — Slavnost obeča biti prav lepa in močno obiskana, ker pojdejo tudi gostje lahko s to potjo ogledat slovečo postonjsko jamo. — Natančni program omenjene slavnosti priobči se še.

— (Premeščanja in imenovanja.) Adjunkt g. Vilh. Martinak je imenovan za sodnika v Logatec; adj. g. Jurij Strucelj za sodnika v Ilirsko Bistrico. — Adj. g. Ferd. Starè pride iz Kranja v enakej lastnosti k dež. sodniji v Ljubljano. Avskultant g. Fr. Tenc je imenovan za sodniškega adjunkta v Metliko.

— (Tatvine.) G. kanoniku V. je nekdo ukral 100 gold. iz miznice. Tatu je policija kmalu dobila v osobi nekega gimnazijca; tat je imel pri sebi še 40 gold. — V sredo po noči pa je nek človek dal zakleniti se v stolno cerkev in je oropal po noči puščico, v katero se deva milodare. Ko je svoj plen, baje kakih 15 do 20 gld. imel, je odtrgal pri cerkvenih vratih ključavnico in jo je popihal. Tega policija nij še dobila.

— (Znamenje časa.) Iz Gorice se napiše: Danes je došel sem nadvojvoda Wilhelm inšpicirat artilerijo in vojaštvo.

— (Grozovito smrt) je storil minulo soboto 18 letni mladenič, nečak fabrikanta žveplenk Lepherza v Gorici. Delal je, tako se nam piše — neko kemično poskušnjo s klorokislom kalijem, a mešanje se mu vname in ubozemu mladleniču trébuhan raznese. V malih trenotkih zdihnil je dušo.

— (Politična pravda.) Krčmar H. Mošet, ki je bil tožen, da je zoper vlado govoril, zagovarjal se je 8. t. m. pred porotniki v Celji in bil z 11 glasi proti 1 nekrivega izpoznan.

— (Nesreča.) V Loki je pri nečem usnjariji zgrabilo gnatno vreteno stop za mlenje čresa, delavca vlovljalo in mu vrat zlomilo, da je umrl.

— (Star rekrut.) Nek kmetski fant z Gorenjskega je bil l. 1848 potrjen, pa je takoj pobegnil. Potem so ga vjeli in tekel je za kazen štirikrat „po gasi.“ Ko se je v bolnišnici sezdravil, ušel je kmalu zopet in od istega časa živel po gorenjskih gorah mej Kranjskim in Koroškim do letos, to je, celih 29 let in je zdaj star 53 let. Živil se je od zelišč in nabiral je smolo in druge take reči, za katere je kak novec tu pa tam dobil. Stanoval je v luknjah ali pa si je z vej kako zavetje naredil. Govoril je le redkokrat, k večjemu s kakim pastirjem ali drvarjem. Sicer ga nij nobena živa duša videla celih 29 let. Vsi njegovi so mislili, da je uže zdavnaj mrtev. Ko se je pa tega življenja le naveličal in si na stare dni žezel priti v človeško družbo nazaj, oglasil se je sam kot ubežnik pri vojnej sodniji v Ljubljani, katera je 53 let straga, vpognenega rekruta sivo glavo obsočila na 8 mesecev zapora. Pred sodnijo so bili za priče poklicani njegovi sorodniki, ki so ga na zadnje vendar kot pravega izpoznavi.

Arijel.

10. maja:

Avropa Tschitsch iz Dunaja. — Fischer iz Grada. — Sleschan iz Dunaja.

Pri Slounu: Goldener iz Dunaja. — Schwarz iz Zagorja. — Perz iz Grada. — Geschwandner iz Gorice.

Pri Mateti: pl. Catinelli iz Dunaja.

Dunajska dorza 12. maja.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	58	gld.	05	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	63	"	85	"
Zlata renta	70	"	40	"
1860 drž. posojilo	106	"	75	"
Akcije narodne banke	768	"	—	"
Kreditne akcije	134	"	80	"
London	129	"	40	"
Napol.	10	"	35	"
C. k. cekini	6	"	14	"
Srebro	113	"	30	"
Državne marke	63	"	60	"

,Gospodični“ (120)

katera se zabava s pisanjem anonimnih listnic, se gorko priporoča za poduk v pravopisji slovenskega slovnika.

A. B. in P. T.

sem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni
Revalescière du Barry
v Londonu.

30 let uže je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odrščenih in strocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v telesu, na živcih, dalje prsnem, i na jetrah; žleze v telesu, bolezine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprejavljenje, zaprtje, prebljanje, nespanje, slabosti, zlate koli, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, sumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prebijanje; posebno se priporoča za dojenice in je boljego dojčnino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spricaval profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, prvega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda,

Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castelnau, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih ljudi, se razpošljava na posebno zahtevanje zastoji.

Kratki izkaz iz 80.000 spricavalov.

Spricavalo št. 73.670.

Spricavalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. julij 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih ne gradi vse zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v acalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehuri i. t. d. — Najbolje in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenji v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in član mnoga učenih družev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večete in nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam glede našega zdravila, ter vas toplo vsekemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkazna tajnega saniteta svetovalec gosp.

Dr. Angelstein.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavlja izrekam glede Revalescière du Barry vsestransko, najbolje spricavalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spricavalo št. 76.921.

Oberg impar, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za stralimi bolečinami vnetje jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsed rabe Vaše Revalescière du Barry po poimama zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spricavalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaša Revalescière ozdravila me je popolnem stralim želodčnim in čutnjenih boleznj, katere so me deset let dušile.

(Gospa) Armanda Prevost, posestnica.

Revalescière je ikrat tečnejša, nego meso, ter se pri odrščenih in otrocih prihrani 50krat več na deni, ko pri zdravilih.

V plehastih puščeh po pol funta 1 gold. 50 kr., t. j. tun 3 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold. 12 funtov 20 gold. 24 funtov 36 gold.

Revalescière-Blaudent v puščah in Revalescière-Chocolaté v prahu 12 tac 1 gld. 50 kr., 24 tac 2 gld. 40 kr., 48 tac 3 gld. 50 kr., v prahu za 120 tac 10 gld.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Duas, Wallischgasse št. 8, kazor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specijskih trgovcih tudi razpošljiva domača hiša na vse kraje po poštnih nakažnicah ali povzetkih. V Ljubljani Ed. Fahr, J. Svoboda, lekar pri zlatem orlu, v Reki pri lekarju J. Prodramu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeriju P. Rocca in J. Hirsch, v Zadru pri Androvici. (97)

Naznanilo.

Usojam se naznanjati, da sem gostilnico „pri vrtnarji“ (zum Gärtner), tik nunske cerkve prevzel, in da budem sl. občinstvu ustrezen z izvrstno štajersko **Pivo** (Göster Bier aus Leoben) in z izvrstnim **vinom** iz krajškega okraja (Raka).

Tudi se dobri zajtrk, kosilo opoludne in dobra večerja, vse po najnižji ceni.

Na prijaznem, zračnem vrtu gostilnice je tudi

kegljišče.

Sl. občinstvo vabim, da se mnogobrojno udeleži.

(112-3)

A. Gruber.

Obznanilo.

Kdor se hoče pečati s pobiranjem črešnjevih peclej, bezgovim cvetjem, cvetjem rudečega poljskega maka, papeževe sveče, lapuha, arniko, dalje s perjem zobnika, volčje jagode, čmerike, poprove mète itd., in si hoče pri tem kaj zasluziti, naj se obrne na

Ivana Schautzerja,

v Vordernbergu na zgornjem Štajerskem.

Tudi kokoši čistega laškega plemena zgornji kupuje.

(113-2)

Vsega zdravilstva dr.

Josip Derč,

dodaj asistent in sekundar na porodniškem oddelku ljubljanske bôlnice, si usoja naznati, da stanuje od 10. maja naprej na sv. Petra cesti št. 6, pri tleh na levo, in da ordinira od 8. do 10. ure zjutraj. Ubogim zastonj; v ženskih boleznih pa od 3. do 4. ure popoludne.

(114-2)

V Ljubljani, 9. maja 1877.

Kdor

20 gld. za elegantno obleko,
12 " lepo zgornjo suknjo,
25 " črno obleko, (108-4)
6 " hlače iz tkanine
 hoče plačati, pride naj k

M. Neumann-u,

v Ljubljani, v Lukmanovej hiši.

Zunanja naročila se proti poštнемu povzetju točno izvrše; nepričujoče zamenja se brez ugovora.

Hvala in priporočilo.

Dolžnega se čutim, čestitemu občinstvu za prijazno obiskovanje **Kozlerjeve pivarne** svojo srčno zahvalo izrekati. Jemljem si ob enem čast naznanjati, da se bodo, ako bode vreme lepo, **prostori vrtne restavracije v**

Leopoldovem

v nedeljo 13. maja t. l. odprli.

Trudil se budem, da z dobrimi pijačami, dobro kuhinjo, urno in ceno postrežbo terjatvam svojih spoštovanjih gostov ustrezam.

Spoštovanjem udani

Jarnej Jančigaj.

(119)

Zdravniško spričalo

o gospoda lekarja

Wilhelma

antiartritičnem antirevmatičnem

kri čistilnem čaji.

V blagor trpečega človečanstva čutim se siljenega, izvrstni kri čistilni čaj gospoda lekarja Wilhelma od zdravniške strani prav posebno priporočati.

Ta preparat, tako jednostaven, je edno najizvrstnejših zdravil za notranje bolezni in take zunanje bolezni, ki so izraz slabih sokov.

Imel sem priliko, ta čaj v Ameriki, pri moji razširjenej praksi prav velikrat rabiti in sem našel, da se je izvrstnega izkazal pri sledenih boleznih:

- a) pri boleznih dihalnih organov, posebno katarov v bronhijah, posebno ako so se zjutraj prav hude in mučilne kazale, dalje pri naduhi, v zadnjem slučaju je bil vspeh sijajan;
- b) pri boleznih v želodej, pri želodčnem krči, želodčnem kataru, pri glavobolji izvirajočem iz spridenega želodca, pri hipohondriji, želodčnih oteklinah, želodčnem raku in histeričnih težavah;
- c) pri napenjanji ven, hemerojid in sicer prav posebno, ako je habituelno zapiranje uzrok napenjanja in trganja ven in iz tega izvirajočih krvavljen;
- d) pri organičnih srčnih hibah, pri hibah zapiralnic;
- e) pri sifili in sifilitičnih bolečinah vsake vrste, posebno takih, kjer so se mazalne kure zastonj rabiie, kjer se je jodkalij več mesecov zastonj rabil. Torej pri zastarelj sifili prav posebno.

Torej je kri čistilni čaj gospoda lekarja Wilhelma tudi Ameriki obogatenje zdravilnega zaklada.

New-York, 16. sept. 1873.

Dr. Med. A. Groyen,

nemški praktični zdravnik v New-Yorku,
št. 74, Serenth-Street,

nekaj nemški štabni zdravnik.

(395-5)

Pred ponarejanjem in prevaranjem se svari.

Pravi Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj se dobiva le iz prve mejnarde fabrikacije Wilhelmova antiartritičnega antirevmatičnega kri čistilnega čaja v Neunkirchnu pri Dunaju ali pa v mojih zalogah, zaznamovanih po časnikih.

Eden paket, v 8 dozah, po predpisu zdravnika pripravljen, z naukom rabljenja v različnih jezicah 1 gold., posebe za kolek in zavoj 10 kr.

V priložnost p. n. občinstva se Wilhelmov antiartritični antirevmatični kri čistilni čaj tudi dobiva pri mojih gospodih jemalcih

v Ljubljani: Peter Lassnik.

v Postojni: Jos. Kupferschmidt, lekar; v Zagrebu: Sig. Mittlbach, lekar; v Celji: Baumbachova lekarna in Franc Rauscher; v Korminu: Hermes Codolini, lekar; v Gorici: A. Franzoni, lekar; v Gradej: J. Burgleitner, lekar; v Guttaringu: S. Vatterl; v Hermagoru: Jos. M. Richter, lekar; v Karlovcu: A. E. Katkić, lekar; v Celovci: Karel Klemenčić; v Kranji: Karel Šavnik, lekar; v Mariboru: Alojzi Kvandest; v Metliki: Alfred Matter, lekar; v Mozirji: Ivan Tribuč; v Ptujem: C. Girod, lekar; v Rudolfovem: Dom. Rizzoli, lekar; v Samoboru: F. Schwarz, lekar; v Trbižu: Alojzi v. Prean, lekar; v Trstu: J. Seravallo, lekar; v Beljaku: Math. Fürst; v Varaždinu: Dr. A. Halter, lekar; v slov. Bistrici: Ivan Janos, lekar; v slov. Gradci: Jos. Kaligarić, lekar.

Prodaja hiše.

Mala hiša v prav dobrem stanu z enim nadstropjem in majhenim vrtom je s proste roke na prodaj pod prav ugodnimi pogoji. Stojiča v mestu ob zelo obiskovanem trgu z razgledom nāj je priležna za vsako obrtnijo, posebno za kako pekarijo.

Natančneje se izvē v prodajalnici moke na Št. Jakobska trgu, h. št. 148 stara, nova 9. (101-3)

Premembra stanovanja.

Banka „Slavija“

ima sedaj svojo pisarno (104-4)

na dunajskej cesti štev. 7,

v Frélihovej hiši, I. nadstropje.

Knjiga, 60 natisov doživelja, vendar ne potrebuje nikakega pripočanja, to je pač najlepši dokaz, kako je dobra. Za bolnike, ki se hočejo le izvrstnega zdravljenja za pridobljenje svojega zdravja posluževati, je taka knjiga dvojne vrednosti in jamči zato, da se ne misli z novimi zdravili na njegovem telesu eksperimentirati, kakor se to večkrat zgodi. — Od imenitne, 500 strani velike knjige: „Dr. Airy's Naturheilmethode“ je izšel uže 60. natis. Tisoč in tisoč se ima zahvali za svoje zdravje načinu zdravljenja, kje v tej knjigi popisan; o tem pričajo mnogobrojna, zraven tiskana spričevala. Nihče naj dakle ne zamudi, kupiti si to izvrstno, popularno-medicinsko delo, ki stane 60 kr. a. v., prav kmalu v bližnji knjigarni, ali pa naj si jo proti vposlanju 12 pism. mark po 5 kr. dā poslati od Richter's Verlags-Anstalt in Leipzig, katera poprej, ako se to zahteva, pošije 100 strani dolg iztisek iz nje franko, v pregled. (330-13)

Josip Geba,

urar v Ljubljani,
uljudno naznanja, da je svojo štacuno **pri Matiču**, poleg c. kr. pošte odprl, in priporoča svojo

bogato zalogo raznovrstnih visčih in žepnih ur

po kar mogoče nizki ceni, tudi izvršuje vsake vrste **poprave** cenō, natančno, proti poroštvu. (118-2)

Zunanja naročila se rešijo včesto in natančno. ■

Gostilnica pri Virantu (Sternwarte).

Zahvala in priporočilo.

P. n. občinstvu zahvaljujem se za dosedanje mnogobrojno obiskovanje, t r ob jednem naznanjam, da sem denes odprl popolnem novo urejeni in sedaj senčnat

vrt s kegljiščem

vred. — Točim izvrstno mrzlo v ledenici shranjeno pivo in okusna dolenska in bizejska vina. Tudi vedno skrbim za dobra jedila, za zjutraj, o poludne in na večer.

Na dobrini in ceni obed sprejemam vsak dan goste.

Z najodličnejšim spoštovanjem

(117-2) **Tine Grčar**, gostilničar.

Gostilnica pri Virantu (Sternwarte).

Gostilnica pri Virantu (Sternwarte).

Obznanilo!

Mejnarodna razstava blaga na Dunaji prodaja zaradi razpuščenja sledenje blago po jako nizke ceni

5 gld. 65 kr. av. v.

in sicer:

- 1 izvrstno precizisko uro s pozlačeno verižico; da prav gre, je garantirano.
- 2 pravi japonski cvetlični vazi z najfinješo sliko, kras za vsak salon.
- 1 krasen album za fotografije, bogato zlatom okinčan.
- 1 par elegantnih orient. komednih čevljev z nepokončljivimi podplati za gospode in gosp.
- 1 lep mizni zvonček iz pravega novega zlata.
- 1 celo kadijno garniture, obsega vse, kar je kadijcu treba.
- 2 majhni oljnati slike, kopije slavnih mojstrov, v elegantnih okvirih.
- 1 godbeni instrument, na kateri vsakdo igra lehko najlepše komade.
- 1 celo majh. porcelansko serviso za 6 osob, posebno za dar pravno.
- 2 znatjni glavi, čisto nova, originalna šala.
- 1 eleg. Victoria-promenadna korbiča z mnogobarvno umetljivo pletenino.
- 6 izvrstnih c. k. pat. žlic za jed.
- 6 " " žlic za kavo.
- 6 japon. tas, izvrstnih.
- 6 kosov dr. Dupontovega zdravilnega mila.

38 komadov.

■ Vseh tukaj navedenih 38 predmetov, solidno izvršenih, stane

samo 5 gld. 65 kr. ■

Naslov: Internationale Waaren-Ausstellung,
Wien, Burgring 3.

Naročbe iz province urno proti povzetju.

NB. Ker se bode razstava kmalu zapri, naj se naročbe iz provincije takoj vpošlojejo. (99-3)